

ОСНОВНІ ВИДИ КВІТІВ, ЯКІ ЦВІТУТЬ ВОСЕНИ, ТА ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ НА ТЕРИТОРІЇ ХАРКІВСЬКИХ ПАРКІВ

Легеза О.М., гр. 206-23м-01

Білий І.В., гр. 202-12б Факультет агрономії та захисту рослин
Науковий керівник – завідувачка кафедри лісових культур, меліорацій та
садово – паркового господарства, канд. с.-г. наук, доц. **Ю.М. Біла**
Державний біотехнологічний університет

Осінь – це час, коли природа перетворюється на яскраву палітру кольорів. Харківські парки в цей період стають справжніми оазисами краси, де можна помилуватися різноманітністю осінніх квітів. Квіти, що цвітуть восени створюють унікальні ландшафтні композиції, що тішать око жителів і гостей міста. Восени, коли листя на деревах змінює свої барви, квіткові композиції на клумбах додають яскравості і тепла, даруючи людям радість.

Давайте розглянемо деякі з найпоширеніших видів:

Хризантеми, мабуть, найвідоміші осінні квіти. Один китайський філософ сказав: “Якщо хочеш бути щасливим все життя – рости хризантеми”. Такі прості та витончені квіти з давніх часів надихали поетів, художників і навіть імператорів. Зараз хризантеми зустрічаються всюди, адже різноманітність їхніх видів практично неможливо порахувати. Хризантеми одні з найпопулярніших квітів у світі, які мають глибокі культурні та символічні значення в різних країнах. Ці квіти походять з Азії, зокрема з Китаю та Японії, де вони вже тисячі років шановані як символи щастя, довголіття та благополуччя. В Україні хризантеми популярні в садівництві та часто використовуються як осінні квіти, оскільки цвітуть до пізньої осені. Їх можна зустріти практично в кожному парку Харкова.

Культурне значення хризантем. Японія: Хризантема є символом імператорської родини та офіційною квіткою країни. Щорічно 9 вересня у Японії відзначається "Свято хризантем", яке святкують із почесними для цієї квітки. Китай: У Китаї хризантема символізує довголіття та здоров'я. Квіти часто використовуються в традиційній медицині та для приготування чаю з хризантем. Європа: В європейських культурах хризантеми часто асоціюються з похоронами та скорботою, особливо у Франції та Італії.

Символіка кольорів. Білі хризантеми символізують істину, чистоту та вічність. Червоні хризантеми означають любов і пристрасть. Жовті хризантеми вказують на щастя, радість і оптимізм.

Сорти хризантем. У світі, напевно, неможливо знайти садову рослину з такою кількістю різновидів, як у хризантеми. Існує безліч різних сортів, культур та гібридів цього виду. Батьківщиною квітки вважається Китай,

але також рослина набула широкого поширення в Африці та Європі. Про хризантему є згадки навіть у лікувальному трактаті Конфуція, датованому 2500 роком до н. Як правило, хризантеми ростуть у формі напівчагарників та трав'янистих рослин. Розмір становить від 50 до 150 см, листя зазубрене і розсічене, в основному зеленого кольору. Квіти зібрані в кошик і пофарбовані в різні кольори, розташовані однорядно. Деякі сорти вирощуються в оранжереях та теплицях, інші воліють відкритий ґрунт. Професійні квітникарі особливо цінують хризантеми за яскраве цвітіння, яскраві фарби та легкість у розмноженні. Початківці квітникарі воліють вирощувати невисокі та теплолюбні сорти. Хризантеми завжди цінувалися за свої декоративні якості, тому селекціонери намагалися вивести якнайбільше незвичайних видів. Більшість видів цвітуть восени, причому до листопада, але бутони диких хризантем розпускаються у червні та липні. Цікаво, що всі сучасні сорти походять від двох видів: Індійської та Шовковицелистої хризантеми.

Види хризантем за різними ознаками. Видів хризантем настільки багато, що навіть садівники та ботаніки не можуть дійти єдиної класифікації. Загальноприйнятим вважається такий поділ: гібридні види - найпопулярніші в наших широтах, поділяються на корейські, китайські та японські хризантеми. Види з різними кольорами - діляться на прості, напівмахрові, плоскі, анемовидні, кучеряві, кулясті, плоскі та променеподібні хризантеми.

Відмінність по пелюстках - бувають язичкові та трубчасті різновиди. Трубчасті обох статей пелюстки розташовані зазвичай в центрі суцвіття, язичкові жіночі розташовуються по краях. Відмінність за термінами цвітіння – виділяють ранні сорти цвітіння (вересень), середні сорти (жовтень) та пізні (листопад). Усі сорти можуть бути як низькорослими, так і високорослими, і поєднують у собі види з різними розмірами бутонів.

У багатьох країнах проводяться спеціальні фестивалі, присвячені цим квітам. Наприклад, у Японії під час "Кікун-но-секі" (Свято хризантем) організовують виставки, де демонструють вишукані сорти хризантем, влаштовують покази бонсаїв. У Харкові Фельдман Екопарк поновив традицію і в 2023 році бідбувся традиційний фестиваль «Бал хризантем». Це була знакова подія, адже після руйнувань, спричинених обстрілами під час війни, захід провели на розмінованій та відновленій території парку. У рамках заходу висадили близько 12 тисяч квітів, хоча до війни кількість хризантем сягала 65 тисяч.

В Україні хризантеми часто асоціюються з осінню та завершенням сезону. Їх дарують на свята, весілля або ж використовують у флористичних композиціях на різні випадки життя. Вони символізують стійкість, адже витримують навіть легкі осінні заморозки. Тож хризантеми — це не лише гарні квіти, але й носії глибокої символіки, яка варіюється в різних культурах.